

Måleri för att besegra tiden

KONST

Galleri Holm, Malmö
Marianne Kanter
Pågår t o m 10 maj

Marianne Kanters "Sista utposten" är både skrämmande och lockande. Bilden föreställer tre åldringar som sitter i var sin rullstol och stirrar tomt rakt ut i luften. Det finns en kuslig stämning accentuerad av ett blåaktigt ljus som flimrar över sjukhussalen. I en dörröppning mitt i bilden ser vi konturerna av två vitklädda gestalter som nästan är genomskinliga. Det är en bild av dödens väntrum.

Utmärkande drag i Kanters målningar är känslan av väntan och de sparsmakade miljöerna. Rummen spelar oftast en underordnad roll. Det är gestalterna som hon intresserar sig för. De talar till oss genom sina hållningar och sitt kroppsspråk. Kanter har ett levande förhållande till de existensiella livsfrågorna. Det finns många ensamma gestalter i hennes konst.

Sorgen

Kanters måleri är präglad av sorgen efter en svår tid med sin mamma på sjukhem. Hennes bilder handlar om hur mamman med tiden blir allt mer sluten och avskild från yttervärlden.

Kanter förmedlar i många av sina bilder en obehaglig stämning. I ett par av hennes större

målningar är färgskalorna mera dämpade och jordfärgerna dominerar. Stark är "Skörd" som har en dunkel färgskala accentuerad av vitt. I målningens nedersta vänstra hörn ser vi en liten flicka upptagen med något föremål som hon just hittat och i den övre högra delen två mörklädda män som tillsammans bildar hotfyllda silhuetter. Det är ett stilla måleri med människor i stelrande teatraliska poser. Den här målningen tillhör en av hennes absolut bästse, kanske just för att den förmedlar en helt annan nerv och närvaro än vad exempelvis många av hennes portätt gör.

Tiden

Flera av dessa röjer släktskap med den finska konstnärinnan Helene Schjerbecks porträtt, exempelvis det som föreställer en liten flicka, Kanters mor så som hon kunde ha sett ut eller rättare sagt så som konstnärinnan kanske velat se sin mor som liten.

Kanters utställning handlar om att försöka uthärda tidens flykt och om att hejda tidens flöde. I måleriet försöker hon få den flydda tiden att bli en återfunnen tid. Det är en konst som besegrar tiden och som med en förbluffande känslighet leder oss in i vad som annars lätt kunde blivit anonymt och privat. Hela utställningen blir en stark metafor för tidsflykten, vårt gemensamma öde, vår tillfällighet och obeständighet på jorden.

Jörgen Klinthage

● Marianne Kanter: "Sista utposten".